

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

10 juli 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING
EN STEDELIJK BELEID

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het standpunt van de federale staatssecretaris voor Energie over de Elia-compensatie voor de gemeenten

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Donderdag 10 juli 2003

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het standpunt van de federale staatssecretaris voor Energie over de Elia-compensatie voor de gemeenten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Smet tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het standpunt van de federale staatssecretaris voor Energie over de Elia-compensatie voor de gemeenten.

De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, nu de inhoud van het regeerakkoord bekend is, wil ik een vraag stellen over de compensatie voor het verlies aan energiedividenden voor de gemeentebesturen. Mijnheer de minister, ik zal de geschiedenis van dit dossier niet herhalen. Als minister kent u het net zo goed. Traditioneel stuurt u midden juli een omzendbrief aan de gemeentebesturen met betrekking tot de opmaak van de begroting van het volgende begrotingsjaar. In dit geval gaat het dus over de begroting van 2004.

In het regeerakkoord las ik de volgende passage : ‘Teneinde de inkomsten van de gemeenten veilig te stellen, zal in overleg met de gewesten een overleg uitgewerkt worden om uitvoering te geven aan het bewuste artikel 431 van de wet van 24 december 2002.’ Dat wisten we echter 6 maanden geleden ook al. Wat houdt dat in ? Met welke informatie zult u rekening houden om aan de hand van uw omzendbrief de gemeentebesturen zo volledig en

correct mogelijk te informeren met betrekking tot de richtlijnen waaraan ze zich moeten houden bij het opmaken van hun begroting ?

Verleden jaar hebt u aan de gemeenten gezegd dat ze in hun meerjarenplanning gebruik moesten maken van de cijfers inzake de dividenden die ze in het verleden hebben gekregen. Ik vind – hopelijk samen met u – dat dit niet voor herhaling vatbaar is. De concretisering van de verbintenis die de federale eerste minister in december van verleden jaar maakte, is uitgesteld tot september. Dit alles baart ons al een hele tijd zorgen, en wellicht ook de commissie in het algemeen. Gezien deze stand van zaken wil ik u vragen hoe u te werk zult gaan bij het opstellen van de richtlijnen in uw omzendbrief.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, in vele rituelen is het repetitieve van een vraagstelling een vorm van bezwering, met tegelijk een soort geneeskracht. Mijnheer De Smet, ik heb het reeds in het verleden gezegd : ik vind het goed dat u daar blijvend aandacht voor hebt en ook ons verplicht daar alert voor te blijven.

De Vlaamse regering heeft herhaaldelijk de federale regering opnieuw herinnerd aan de gedane beloften, maar ook aan de programmawet. Vrij onlangs heb ik dat, samen met de minister-president, ook nog gedaan in een brief aan de eerste minister, op basis van een beslissing van de Vlaamse regering. Daarvan werd ook kennis gegeven aan de twee ministers die op het ogenblik van onze beslissing van vorig jaar nog verantwoordelijkheid droegen terzake, namelijk toenmalig minister-president Dewael en toenmalig minister vice-president Stevaert. We hebben ook hen herinnerd aan de gemaakte afspraken, aan de wet en aan de uitdrukkelijke wil van de Vlaamse regering dat dit concreet zou worden gemaakt.

Van Grembergen

De nieuwe federale regering is in haar regeerakkoord niet tot de conclusie gekomen dat ze wat via de programmawet is goedgekeurd, wil wijzigen. Ik leid daaruit af dat het de bedoeling is het artikel in kwestie verder inhoud te geven, en niet het zinledig te maken. In een persoonlijk gesprek tussen de minister-president en de eerste minister – dus geen gesprek dat de Vlaamse regering engageerde tijdens de onderhandelingen – heeft de minister-president zijn bekommernis geuit over de Elia-gelden en de gedane beloften, en de premier ook herinnerd aan de wet die in de Kamer is goedgekeurd. De minister-president kent de inhoud van die wet, daar hij deel uitmaakte van de Kamer toen die wet is goedgekeurd.

Volgende week zal ik aan mijn collega's in de Vlaamse regering een voorstel doen over de richtlijnen die telkens aan de gemeentebesturen moeten worden gegeven. Ik zal een voorstel doen over de wijze waarop we tegen de situatie moeten aankijken en over welke richtlijnen er het beste komen terzake.

Vorig jaar ben ik zeer ver gegaan in mijn verantwoordelijkheid als minister van Binnenlandse Aangelegenheden. Ik werd daarbij gesteund door de volledige regering maar toch blijf ik diegene die de brief ondertekent en verstuurt en daarvoor de politieke verantwoordelijkheid draagt. In die brief stond dat de gemeenten de dividenden die ze in 2002 hebben ontvangen, mochten inschrijven in 2003.

Wanneer ik volgende week opnieuw het gesprek zou aangaan, wil ik de politieke gevoeligheden en verantwoordelijkheid terzake kunnen inschatten, voor ik eventueel een brief met dezelfde draagkracht verstuur. Ik ben daar zeer terughoudend in. Ik ben steeds bekommerd geweest om het eindresultaat, namelijk dat er een volledig evenwicht zou zijn tussen de verloren dividenden en de inkomsten die via Elia moeten worden verstrekt.

Ik wil nagaan hoe sluitend de overeenkomst is, en wat haar draagwijdte is. Is er een overeenkomst zonder dat men zicht heeft op de graad van invulling of heeft men effectief zekerheid over de graad van invulling ?

Ik blijf zeer terughoudend voor zover het een algemene inschatting betreft. Ik wil natuurlijk ook geen negatief signaal geven aangezien het probleem eigenlijk een engagement van de federale overheid betreft. Wanneer we echter een te voorzichtige

houding aannemen, zal het probleem vooral op onze tafel en op die van de gemeenten terecht komen. We blijven uitgaan van een volledige restitutie. Die moet worden gehonoreerd in het federale akkoord.

Op 18 juli vindt hierover overleg en besluitvorming plaats binnen de Vlaamse regering.

De voorzitter : De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de minister, uw blijvend positieve ingesteldheid verbaast me. Ik word moe van die vraag te stellen, ik kan me dus voorstellen dat u het stilaan moe wordt van erop te antwoorden.

De federale onderhandelingen zijn afgelopen, weliswaar met een verlengstuk in september. De aanwezige partijen zijn er niet in geslaagd om de beloofde compensatie waar te maken. U geeft vandaag eigenlijk geen nieuwe informatie over de richtlijnen voor de lokale besturen. Het zou kunnen dat u volgende week, op 18 juli meer informatie zult hebben.

Wat het Overlegcomité betreft : daar vraag ik zelfs niet meer naar. Als het Overlegcomité al bijeenkomt, dan geraakt het probleem niet geagendeerd. En als het wordt geagendeerd, dan is het een kunst om aan de notulen te geraken.

De lokale besturen staan het dichtst bij de burger. Een lokale democratie is nog altijd een kweekvijver voor de politiek. De lokale politiek is een zeer leerrijke ervaring van waaruit men vaak kan doorstromen naar het parlement. Het stelt me dan ook teleur als ik zie hoe hier met die lokale besturen wordt omgegaan.

Mijnheer de minister, als u zegt dat het een federaal probleem is, dan hebt u aan de ene kant gelijk maar aan de andere kant niet. Het zal een federaal probleem zijn als u half juli een omzendbrief richt aan de lokale besturen waarin staat dat ze zich moeten houden aan de verwachtingen. Als er dan een compensatie komt, dan is dat mooi meegenomen. Vele besturen zullen dan geen sluitende meerjarenplannen meer kunnen maken. Dan hebt u effectief een wapen in de hand om eisen te stellen.

Ik hoor echter dat u twijfelt. Ik hoop dat u vasthoudt aan de omzendbrief-bis en dat de besturen geen tweede keer op een verkeerd been worden gezet. Als we eerlijk zijn, moeten we tegen elkaar

De Smet

zeggen dat we over geen enkele garantie beschikken dat de compensatie er komt.

U gelooft nog steeds in de volledige compensatie – proficiat. Ik durf daar niet langer op te hopen. We hebben cijfergegevens gezien en scenario's gelezen die van bij de staatssecretaris komen. Ze houden allesbehalve een volledige compensatie in.

Ik wens u in elk geval veel succes en ik kan u enkel vragen om te volharden en om correct te blijven besturen. Ik ben nieuw in dit parlement, maar u vertoeft hier al heel lang. Laten we de politiek serieus nemen. Ik verwacht van u dat u uw verantwoordelijkheid opneemt. Ministers zijn geen BV's, maar moeten besturen naar best vermogen en met daadkracht. Ik verwacht niets anders van u.

U hebt wellicht al een ontwerp van omzendbrief klaar. Ik hoop dat die brief een aanzet zal geven tot het deblokken van het probleem en dat het pro-

bleem – dat nu ook ten dele het uwe is – opnieuw een federaal probleem wordt.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer De Smet, de federale eerste minister heeft altijd gesproken over de restitutie van het nettoverlies – of dus van de dividenden. Als de eerste minister zichzelf opvolgt, ga ik ervan uit dat hij ook zijn woord houdt en achter zijn engagementen blijft staan. Ik blijf dus uitgaan van die restitutie.

Ik kan u de brief die door de minister-president en mezelf aan de federale eerste minister tijdens de federale regeringsonderhandelingen werd gestuurd, ter informatie overmaken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.16 uur.*
